

Webinar

Impact psychische problemen jongeren op hun toekomstige werkfunctioneren

Prof. dr. Corné Roelen en dr. Iris Arends

5 juni 2024

Even voorstellen

Corné Roelen

Bedrijfsarts en hoogleraar Bedrijfsgeneeskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen

Corne.Roelen@arbounie.nl

Iris Arends

Directeur Arbo Unie Kennisinstituut Werk en Gezondheid en senior onderzoeker aan de Rijksuniversiteit Groningen

Iris.Arends@arbounie.nl

Webinar in vogelvlucht:

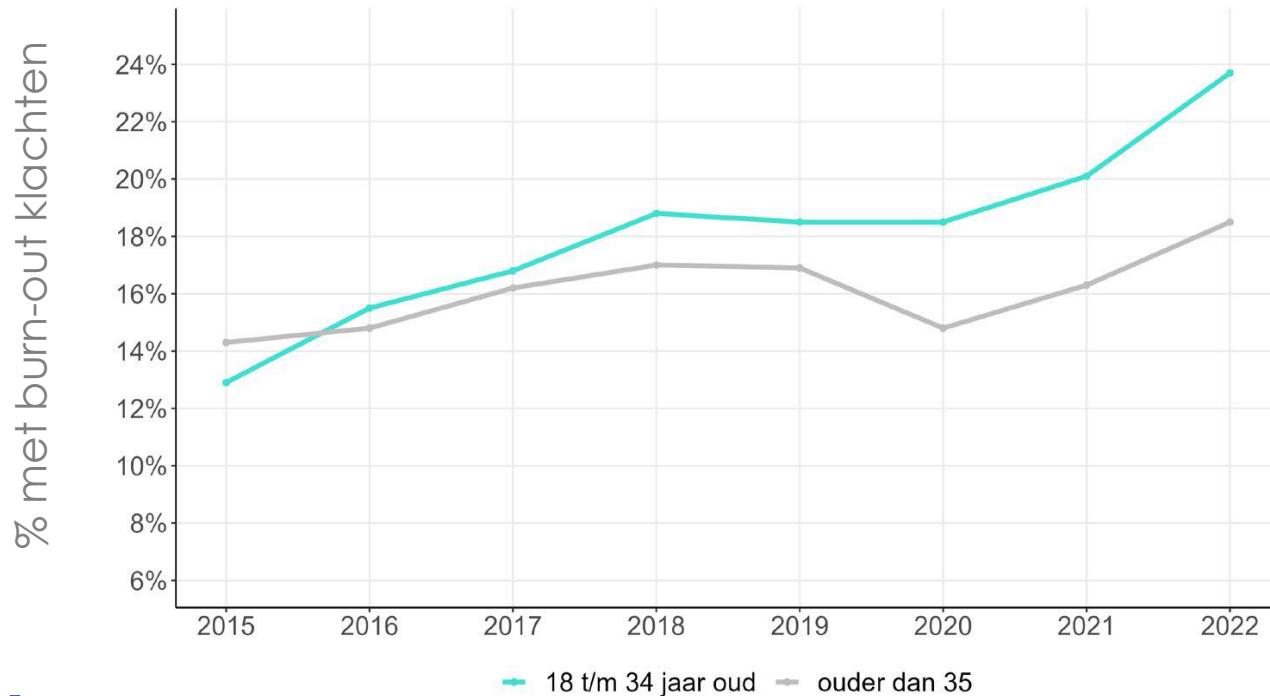
- ➔ Psychisch verzuim onder jongvolwassenen < 35 jaar;
- ➔ Aandacht voor mentale gezondheid tijdens de jeugd;
- ➔ Wat werkfunctioneren is en hoe je dit meet;
- ➔ Psychische klachten tijdens de jeugd en later werkfunctioneren;
- ➔ Terugkeer naar werk en werkfunctioneren na psychisch verzuim;
- ➔ Wat je als werkgever kunt doen.

De mentale gezondheid van jongvolwassenen

Wat speelt er?

Groep jonge medewerkers met burn-out klachten stijgt met ruim 10%

Bron: TNO, 2023
[Burn-outklachten onder jonge werknemers een groeiend probleem? \(tno.nl\)](#)

Aandeel psychisch verzuim stijgt sneller onder jongvolwassenen

% psychisch verzuim ten opzichte van alle diagnoses
(excl. kort verzuim)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<35 jaar	46%	49%	52%	52%	51%	52%	53%	55%
35+ jaar	36%	38%	39%	40%	39%	37%	38%	40%

Bron: verzuimdata Arbo Unie, 2024

Stressoren volgens jongvolwassenen:

- ➔ werk- en carrière
- ➔ financiële druk en onzekerheid
- ➔ zingeving en persoonlijke ontwikkeling
- ➔ sociale druk
- ➔ maatschappelijke factoren

Bron: TNO, 2023

[Burn-outklachten onder jonge werknemers een groeiend probleem? \(tno.nl\)](https://www.tno.nl/nl/onderzoek/onderzoeksonderwerpen/psychologie/psychologie-2023/burn-outklachten-onder-jonge-werknemers-een-groeiend-probleem?)

Huidige jongvolwassenen nemen een meer kwetsbare economische positie in

Jongvolwassenen (25-35 jr) in periode:	2002/03	2012	2021/22
% flexibel contract	14	22	35
Doorsnee (mediaan) persoonlijk inkomen (in EUR 1000)	-	36,0	37,1
% met studieschuld	-	27	39
Doorsnee (mediaan) studieschuld (in EUR 1000)	-	15,3	16,5
% koopwoning	51	53	43
% private huur	12	16	30
Gemiddelde nettohuur p.m.		698	742

Bron: van Wijk & Rouvroye, 2024
[Economische positie jongvolwassenen
afgelopen twintig jaar verslechterd - NIDI](#)

Het belang van mentale gezondheid in de jeugd?

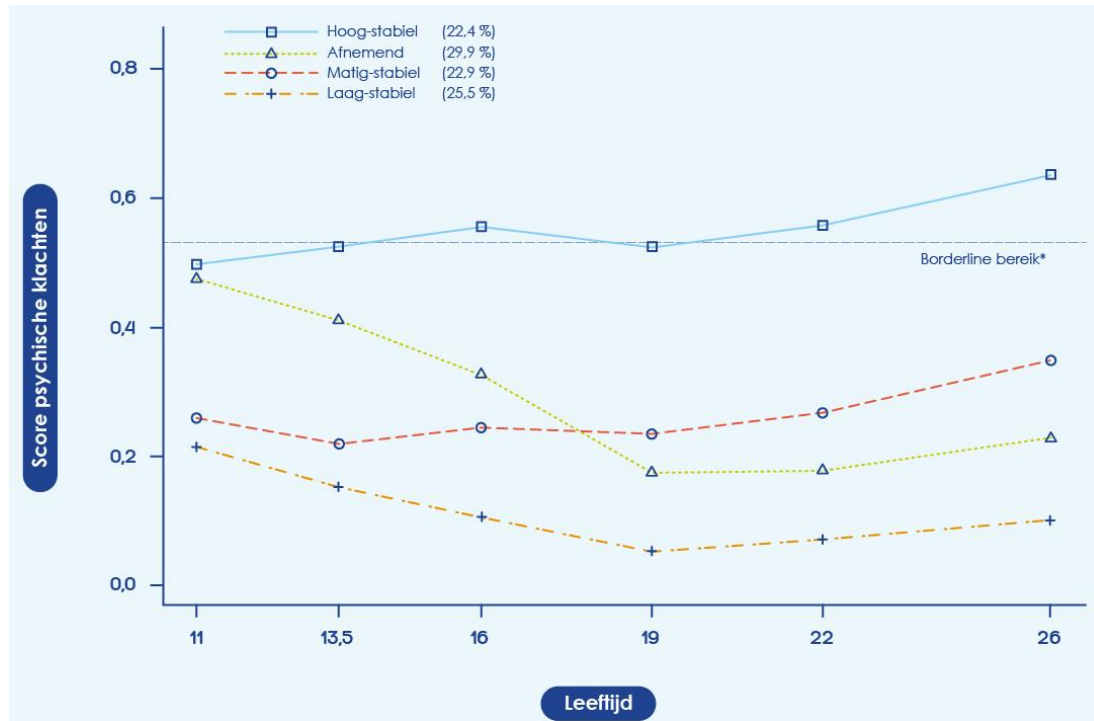
Hoeveel procent van alle psychische stoornissen ontwikkelt zich vóór het 15^e levensjaar?

- ➔ <10%
- ➔ 10-20%
- ➔ 20-30%
- ➔ 30-40%

Bron: Solmi et al. 2021

[Age at onset of mental disorders worldwide: large-scale meta-analysis of 192 epidemiological studies | Molecular Psychiatry \(nature.com\)](#)

Trajecten van psychische klachten tussen 11-26 jaar

Bron: de Groot et al. 2021
[Work functioning among young adults: the role of mental health problems from childhood to young adulthood \(bmj.com\)](#)

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

De Work Role Functioning Questionnaire (WRFQ)

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

Werkfunctioneren = ben je opgewassen tegen eisen werk

Eisen werk: fysieke taakeisen (lichamelijke belasting)
 mentale taakeisen (psychische belasting)
 planning
 output
 flexibiliteit

Work Role Functioning Questionnaire (WRFQ)

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

Hoeveel van de werktijd in de afgelopen vier weken had je door fysieke of emotionele problemen moeite om **tijdens werk steeds weer dezelfde bewegingen te maken**

↪ altijd moeite	0
↪ een groot deel van de tijd moeite	25
↪ ongeveer de helft van de tijd moeite	50
↪ een klein deel van de tijd moeite	75
↪ helemaal geen moeite	100

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

Hoeveel van de werktijd in de afgelopen vier weken had je door fysieke of emotionele problemen moeite om **op het werk te concentreren**

↪ altijd moeite	0
↪ een groot deel van de tijd moeite	25
↪ ongeveer de helft van de tijd moeite	50
↪ een klein deel van de tijd moeite	75
↪ helemaal geen moeite	100

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

Hoeveel van de werktijd in de afgelopen vier weken had je door fysieke of emotionele problemen moeite om **'s ochtends meteen met werk te beginnen**

↪ altijd moeite	0
↪ een groot deel van de tijd moeite	25
↪ ongeveer de helft van de tijd moeite	50
↪ een klein deel van de tijd moeite	75
↪ helemaal geen moeite	100

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

Hoeveel van de werktijd in de afgelopen vier weken had je door fysieke of emotionele problemen moeite om **het werk zonder fouten uit te voeren**

➔ altijd moeite	0
➔ een groot deel van de tijd moeite	25
➔ ongeveer de helft van de tijd moeite	50
➔ een klein deel van de tijd moeite	75
➔ helemaal geen moeite	100

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

Hoeveel van de werktijd in de afgelopen vier weken had je door fysieke of emotionele problemen moeite om **meerdere taken tegelijk te doen**

↪ altijd moeite	0
↪ een groot deel van de tijd moeite	25
↪ ongeveer de helft van de tijd moeite	50
↪ een klein deel van de tijd moeite	75
↪ helemaal geen moeite	100

Wat is werkfunctioneren en hoe meet je dat?

- ➔ Deel het getal dat je nu hebt door 5.
- ➔ Lifelines studie Noord Nederland **gemiddelde 87.**
- ➔ We zijn 87% productief in werk.
- ➔ 13% niet productief = ruim een dagdeel per week.

Vraag

Wat is de score op werkfunctioneren van jongvolwassenen die tijdens hun jeugd doorlopend psychische klachten hebben ervaren?

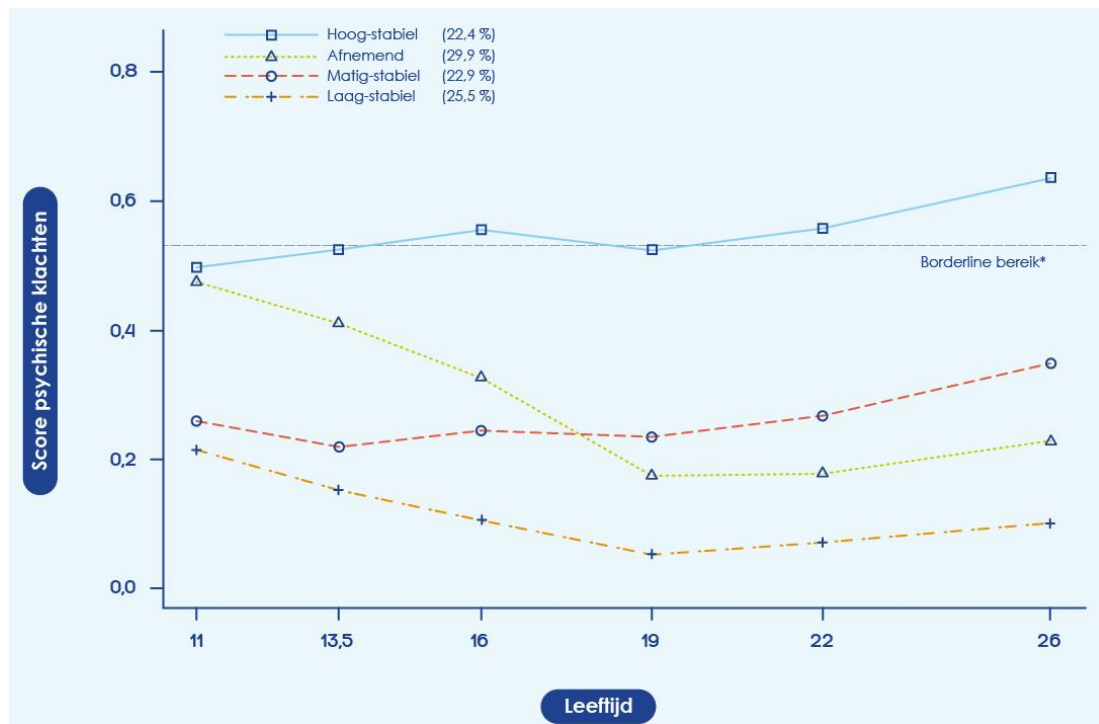
➔ 90%

➔ 85%

➔ 80%

➔ 75%

Psychische klachten tussen 11-26 jaar en werkfunctioneren op leeftijd 29

Werkfunctioneren

80.5 1 dag per fulltime
werkweek moeite
met voldoen aan
de werkeisen

86.2

86.2

88.5

Wat kan je eraan doen?

Psychische problemen en werkfunctioneren

Voorkomen
 Genezen

Psychisch verzuim heeft vaak een aanloop

Mensen hebben al langere tijd klachten:

- ➔ niet lekker in hun vel
- ➔ gedragen zich anders
- ➔ gestrest
- ➔ minder productief

De valkuil = mensen aanspreken op functioneren

Wat kan je als werkgever preventief doen?

Signaleer en ga in gesprek:

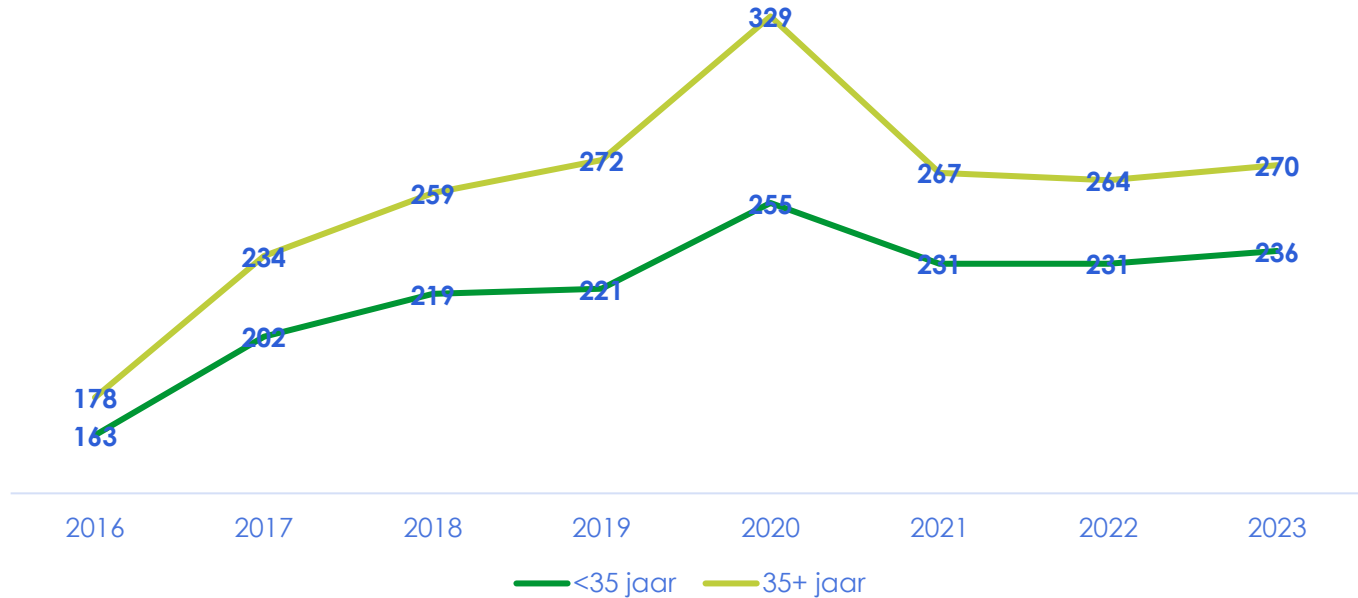
- ➔ benoem wat je signaleert
- ➔ vraag wat je voor iemand kan doen
- ➔ gebruik eventueel de WRFQ vragen
- ➔ kijk wat je samen kan oplossen
- ➔ preventief spreekuur Arbo Unie

Vraag

Hoe lang duurt psychisch verzuim gemiddeld?

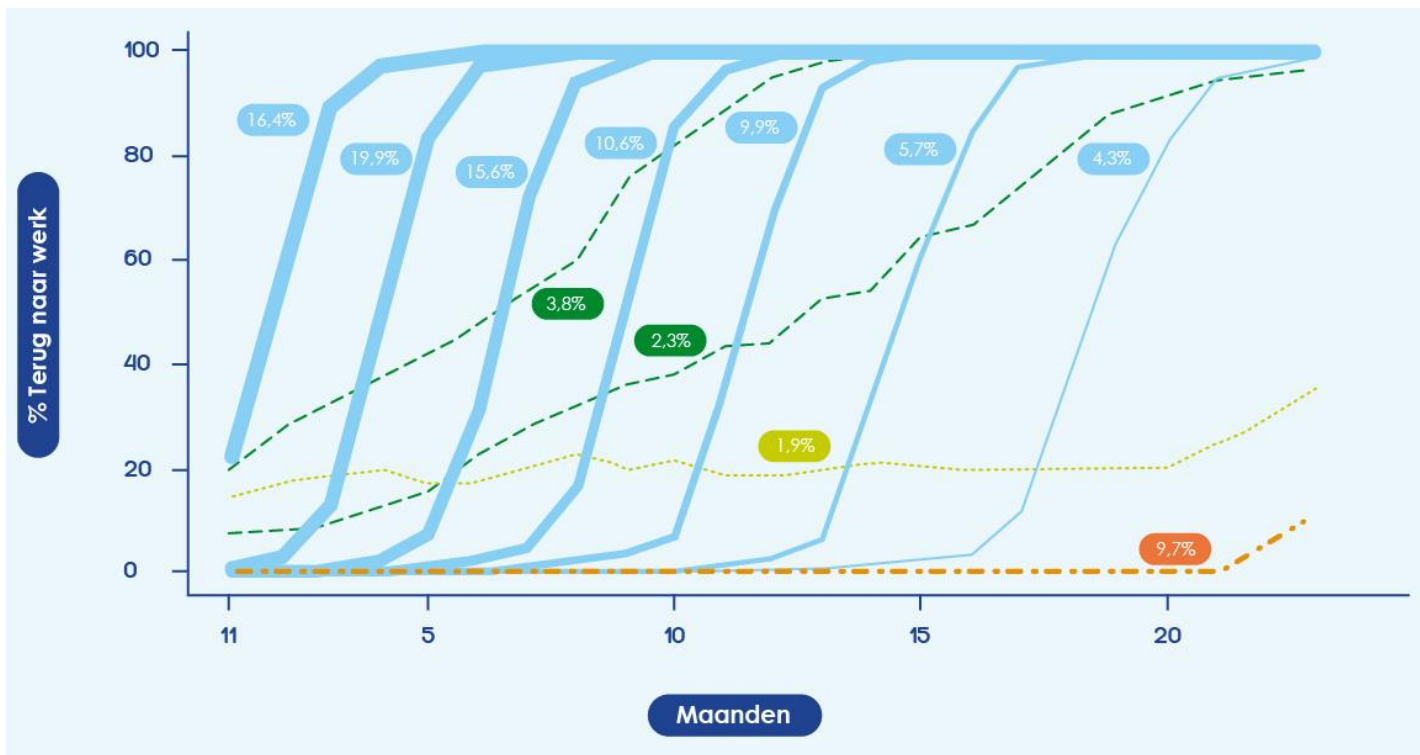
- ↪ 3 maanden
- ↪ 6 maanden
- ↪ 9 maanden
- ↪ 12 maanden

Gemiddelde duur psychisch verzuim (in dagen)

Bron: verzuimdata Arbo Unie, 2024

Re-integratie trajecten bij burn-out

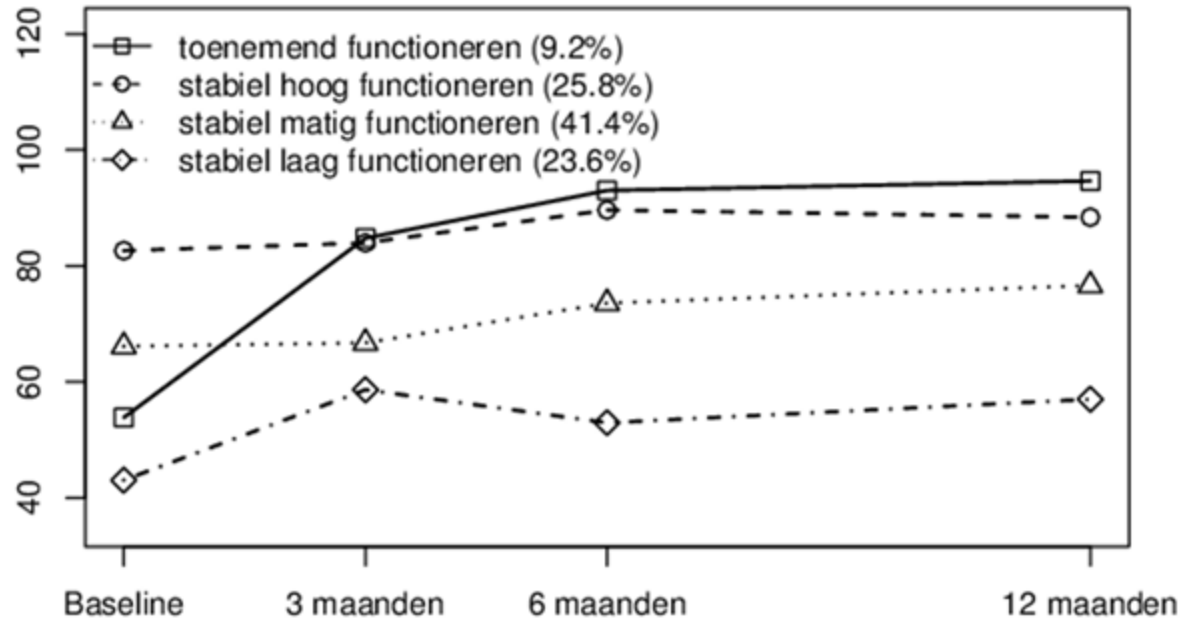

Vraag

Hoeveel procent van de medewerkers functioneert nog 'matig tot slecht' een jaar na ziekmelding met psychische klachten?

- ➔ 25%
- ➔ 33%
- ➔ 66%
- ➔ 75%

Werkfunctioneren na psychisch verzuim

Bron: Arends et al. (2019)

Wat kan je als werkgever doen bij psychisch verzuim?

Herstel bij psychisch verzuim verloopt in fasen:

- ➔ Crisis: toon begrip en geef ruimte.
- ➔ Oriëntatie: denk mee. Wat ging er mis? Oplossingen?
- ➔ Toepassing: zoek naar makkelijke/snelle oplossingen.
Succeservaringen geven vertrouwen en empoweren.
- ➔ Evalueer regelmatig met WRFQ vragen.
Óók als iemand weer volledig werkt.

Zijn er vragen?

